

duhovniki slabi, ker se nahajajo med njimi tudi poštenjaki, katerim je zares, kot Kristusovim naslednikom za dušni blagor izročenih jim ovčic, radi tega pustimo vsem tudi veselo alelujo, saj je i Kristus govoril, ko je dokončal svojo neizrečeno trpljenje prekrasne besede, polne milobe njegovega blagega srca namreč: „Oče, odpusti njim, ker ne vejo, kaj delajo!“

Tudi mi moramo vsem našim sovražnikom odvestiti, „bratje — postrgajte stari kvas, — obhajamo velikonočno jagne ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v kruhih čistoti in resnici.“

Kmetje, odpustite Vašim sovražnikom, sosedje, ne preganljajte en ovega v kvasu hudobije in malopridnosti, temveč odpustite vsakemu, ako Vas je razžalil, kakor je Kristus odpustil vsem, ki so ga pribili na križ, da, celo za nje poslal vročo svojo molitev tjè gor v nebesa k svojemu neskončnemu Očetu.

Ne preganljajte se en ovega, saj smo vsi otroci enega in istega velikega Očeta tam gori v nebesah, saj je za nas vse, za stare in mlade, bogate in revne trpel njegov nebeški Sin.

Vstajenje njegovo naj nas vse zopet zdeleni, pustimo vso preganjanje, pustimo brezmiselnovražstvo. Pustimo tudi vse brezmiselne mednarodne boje, saj so vsi jeziki, kateri se govorijo na svetu, dani od Boga.

Potem bodo obhajali vstajenje našega Odrešnika tako, kakor je njegov apostol želel: „v kruhih čistosti in resnice“.

Potem bodo spolnili Njegovo presveto voljo, a vsaki od nas popolnoma ve, da On, ki je bil sama ljubezen, nam svojim otrokom nikdar ni slabega želel.

A tedaj pa, ko nas bodejo zvale angeljev trobente iz grobov, da stopimo tje pred Njega, tedaj

bode ta naš nastop, vesela, srečna aleluja, ako smo se ravnali tukaj na zemlji po Njegovi volji.

Spremite za velikonočno pisankó od nas naše najtoplejše želje glaseče se: „Bog daj, da bi bila ta velika ura sodbe, ta težka ura računa, za Vas vsekoga brez izjema enkrat srečna, da bi bila ura bodoče — večne rajske sreče!“

Našim kmetom.

(Dalje.)

Že več kakor iz časa pred tisoči leti, da, iz najstarejših časov, se nam poroča, da se je razdelilo ljudstvo v dva glavna dela, v take, kateri so živeli v deželi, in take, kateri so živeli po mestih.

Odvisni so bili vedno in vedno eden od drugačega. Mestjan od kmeta, kmet od mestjana. Govorili so morda različne jezike, a sosed se je privadil sosedovega jezika, ta tudi njegovega, tako, da sta se lahko in brez truda razumela. Nobenemu ni niti prišlo na misel, da bi svojega soseda sovražil, ker ta govori drugi jezik.

Kar je pripravil kmet, to je seveda moral spraviti tudi v denar, ker so ga k temu silile druge vsakdanje potrebe.

Pridelke svojega truda je prinesel v mesto in mestjan mu jih je odkupil, dal mu je za to denar, ali pa mu jih zamenjal za drugo blago, katero je bilo zopet njemu potrebno. Podpirala sta eden drugačega in to podpiranje je bilo obema koristno.

Tako sta živila na primer na Spodnjem Štajerskem mestjan in kmet vedno v slogi in v miru, čeprav je bil ta Nemec, drugi Slovenec.

A prišlo je vse drugače! Kmet in mestjan sta si zredila sčasoma neko vrsto ljudi, kateri so bili tako rekoč njuni gojenci, katere sta obadvaj redila s svojo krvjo, bile so to pijavke, neusmiljene pijavke kmeta in mestjana, namreč — klerikalci!

No, osemnevna pobožnost je srečno minila. Znorele ste sicer le dve tercijalki, zato pa je mnogo možev zgubilo korajočo, voliti po lastnem prepričanju. Župnik je toraj dosegel svoj namen, a za majhen trud mu je ostalo od tega, kar so ljudje nanosili za misijon nekaj denarja, veliko kuretine, masla, klobas, moke, vina in drugih enakih malenkosti, ki prav dobro denejo močnim želodcem.

Po končanem delu pa misjonarji niso odšli, ampak zachele so po fari in v njeni okolici od hiše do hiše pobirati le za namen, da bi se jim dobro godilo.

Pater Fidelus je prišel h kmetu, ki je junak naše povesti. S smehljajočim obrazom je zrl v lepi vrt in na drevje, česar veje so bile podprtne, da se ne ulomijo pod težo lepega sadja in z zadovoljstvom je tudi gledal na majhno, toda lično in snažno hisico.

Stopivši pred čedno oblečenega in dobro rejenega gospodarja, ga je takoj vprašal, kako je to, da je na njegovem vrtu vse veliko lepše, kakor pri drugih kmetih.

Pobožni kmetič, kateri je misil da pred duhovnikom ne sme imeti nobenih skrivnosti in kateremu je tudi misijon zmesal bistro glavo, povedal je odkritosrčno, odkod izvira njegovo blagostanje.

Menihu so se hipoma zasvetile oči ko črnemu mačku, kadar zagleda v krmi mastno miš. Kmet je videl ta divji pogled. Kar streslo ga je, in nič dobrega ni pričakoval.

Kmet in sreča.

Času primerna pravljica.

(Dalje.)

2.

Nesreča nikoli ne miruje. Vedno se klati po svetu in napravlja povsod žalost in nadloge. Tu iztrga ubogim otročičem skrbnega očeta ali ljubo mater, tam privleče nad bogat kraj strašno nevihto, ki uniči z ledenim zrnjem sadove žuljavih rok, kje drugod povzroči krvav pretep in v sosednjo vas zopet zanesi kužno bolezen. Njej se ne smili nedolžno dete v zibelki, ne krepek mladenič, ne onemogli starček, ni ji žal za lepe cvetlice po vrteh in poljih in ne zdi se ji škoda za prepotrebne poljske pridelke. Ona ne mara veselih obrazov in milih pogledov, njeni oko se raduje samo ob potokih solz.

Tudi veselje našega kmeta jo je jezilo in sklenila je, dobiti ga zopet v svoje kremlje. Ker mu naravnost ni mogla priti do živega, storila je to po ovinkih.

V občini, kjer je prebival naš kmetič, bližale so se volitve. Ker je več volilcev sklenilo, da bode volilo po svojej volji ne pa po farovški komandi, poklical je župnik misjonarje da bi s peklom in hudičem prestrasili neubogljive može ali vsaj s sladkimi besedami pridobili njihove bojazljive žene za »katoliško« stvar, to je za župnika in njegove hinavce.

Klerikalci so imeli že od zdavnaj veliki upliv na kmeta in mestjana in sicer radi tega, ker je bila večina od njih navadno duhovniškega stana, toraj večina od njih, poklicana ljudstvu oznanjevati najsvetješje resnice, namreč resnice presvete vere.

A kdor oznanja sveto vero, ta je namestnik božji in ta uživa seveda spolno pravico veliko čast!

Saj stoji tak duhovnik vsak dan pred oltarjem, saj povžije vsak dan sveto Rešnje Telo in Kri.

A vtepli so se med te prave duhovnike s časom tudi taki, kateri so bili slabi. Ti so pokvarili več dobrih in sicer najbolj s tem, ker so hoteli imeti mestjane in kmete sebi, to je svojemu stanu podložne in radi tega so bili primorani držati skupaj. Nastala je toraj takozvana klerikalna stranka, koje najtoplejša želja je bila vsikdar vladati ne le kmata, temveč tudi mestjana.

Prišli so toraj dolgi, tužni dnevi klerikalne teme, vladajoče skoz več stoletij. Kmet in mestjan se je nista kar od začetka branila, in radi tega je obadva naenkrat oklenila s svojimi verigami!

Toda mestjan, kateremu so bili odprti studenci vede, je začel takoj čutiti, da se je tako rekoč sam ujel, prišli so burni dnevi, v katerih se je začel teh verig braniti. Ko jih je veliko vrsto raztrgal, začel je hiteti k pomoči tudi svojemu sobratu, namreč kmetu, želeči njemu pomagati.

To je bilo seveda proti volji klerikalcev, in radi tega so začeli, da bi jim ostala vsaj vlast nad kmetom, šuntati kmeta proti mestjanu, češ, mestjan dragi kmet ni Tvoj prijatelj, temveč mi, mi klerikalci, samo mi te ljubimo! Kmet tega seveda ni hotel verjeti, a vedeli so si pomagati, rekoč, mestjan te hoče dobiti pod svojo vlasto, glej ga no, on je Tvoj sovražnik, saj govoriti itak tudi drugi je z i k, kakor Ti, saj je druge narodnosti, saj je Nemec, med tem, ko si Ti Slovenec.

Začetek mednarodnega sovraštva se je s tem dosegel.

Misijonar je parkrati pokašjal in se obliznil, potem pa je začel govoriti počasi in z globokim, votlim glasom: »Vidiš, ljubi kristjan, kako velika milost božja te je zadela! Sam neskončno usmiljeni, neskončno dobrotljivi Bog poslal je srečo k tebi, da bi te obdaroval za tvojo pridnost, da bi ti poplačal tvojo pobožnost. O, da bi tebe in tvojih ljudi nikoli ne zapustila milost nebeskega očeta, o, da bi je bili deležni tudi na onem svetu! Kaj pa je sreča na zemlji? Nič, samo nekake prijetne sumje, ki trpijo le kratek čas. Zemeljsko srečo uživa le naše telo. Kaj pa se zgodi s telesom? Človek umrje, in truplo segnije v prah in pepel. Duša, veš ljubi kmet, duša pa živi večno. Zato skrbi vsak pameten človek za dušo bolj kakor za telo. In kako težko je skrbeti za dušo! Spominjam te samo na sveto pismo, ki pravi: »Lože pride velblod (kamela) skozi šivankino uho, nego bogatin v nebesa.« Tudi za tebe predragi kristjan, se bojim, da bode odvrnilo posvetno blago tvoje misli od neskončno pravičnega Boga in te spravilo v večno nesrečo. Lahko je mogoče, da ti ni neskončno modri stvarnik poslal srečo, ampak da ti jo je, ko si bil še velik siromak, postavil sam hudi duh na cesto, da bi te z njeno pomočjo spravil s prave poti, da bi te odvrnil od nebes, da bi te tako pridobil za svoje ognjeno kraljestvo. Zato storis najbolje, če daš srečo meni. Meni, ki sem zelo učen, ne bode mogla škodovati, tebi pa bode gotovo v večno pogubo. Le premisli, če bi bilo pametno, za par veselih ur, katere preživiš

A kmet pa je vendarle sprevidel, da je njegov prejšnji prijatelj mestjan ravnno tako njemu potreben, kakor kmet mestjanu in začel je na resnici klerikalnih besed s polno pravico dvomiti. A klerikalci? Ti so si vedeli zopet pomagati.

Začeli so namreč v najnovejših časih posebno na Spodnjem Štajerskem prigovarjati kmetu tako le: Rekli mu so, veš kaj kmet, pusti mestjana pri mizu, ne prodavaj mu Tvojih pridelkov, ker je Nemec, ne kupuj od njega, ker ni tvoje narodnosti, drži se gesla „svoji k svojim“, in videl bodeš kmalu kako daleč bode prišel mestjan!

Ravno v zadnjih dneh so teh in enakih misli polni vsi klerikalni lističi na Spodnjem Štajerskem.

In radi tega hočemo, kakor smo obljudili o tem spregovoriti par besed, seveda ne mestjanu na ljubo, ne trgovcem, temveč Vam kmetom na ljubo. Saj veste, da smo Vam vendar vsakokrat samo tako sestovali, da smo Vam pustili popolnoma prosto voljo, da smo Vam vsakokrat pustili na razpolago ravnati po svoji lastni volji, po svojem lastnem prepričanju!

Kako neumna, kako Vam kmetom nevarna je hujskarija kmeta proti mestjanu, v tem oziru bode kmalu vsaki od Vas sam sprevidel. Kdor ima volje, kdor prideluje deželne pridelke, ta jih mora tudi prodati, ker navadno ne porabi vseh samo za se. Prodati pa jih ne more doma med sosedji, ker ti jih tudi pridelujejo, mora jih prodati takim ljudem, kateri sandi takih pridelkov nimajo. In to so mestjani, to so šiljal govci v trgih, da celo tudi v vaseh. Ta trgovec, trajni ta mestjan prevzame za kmeta neko delo, ker nje odvzame za denar pridelke, katere zopet potenti! A sam porabi ali pa, katere pošlje v druge kraje. ati!! za to delo dobi s svojim dobičkom nekako plakusi je potem to popolnoma umestno, saj se na svčanplača za vsako delo.

Zdaj pa kličejo kaplančeki, sploh klerikalci, kmet ne prodaj svojih pridelkov mestjanu, samo radi tega,

na zemlji, na večne čase v peklenškem žveplu goreti. Tudi moraš premisliti, da te čaka v večnem raju tem večje plačilo, če se sam odpoveš posvetni sreči, katero moraš itak v kratkem morabiti še danes zapustiti, ker človek ne ve, kedaj pride po njega britka smrt, ker nikomur ni znano, katero minuto ga bode peljal angelj varuh pred sodni stol onega, ki vse dobro plačuje, vse hudo pa z večnim pogubljenjem kaznuje. Vprašam te toraj kot božji namestnik: ali želiš večno veselje in dati Srečo meni, ali pa hočeš Srečo obdržati in se s tem pogubiti?«

Kmet se malo zamisli in reče: »Pa naj bo v božjem imenu! ter gre v hišico po Srečo. Menih je komaj smeh zadrževal in s trepetajočim glasom zaklical za kmetom: »Blagot, človek, tvoja vera je velika, in plačilo za njo ne izostane!«

Ko je kmet Srečo pripeljal, ostrmel je menih, omamljen od njene lepote. Pa hitro se je zdramil, jo prijel za roko in se z besedami »Z Bogom!« poslovil od kmeta. Med vratmi se je Sreča obrnila v svojega prejšnjega gospodarja žalostno pogledala, kakor bi mu hotela nekaj hudega očitati.

V kmetovo srce pa se je takoj naselila žalost. Žena je celo britko jokala. Začela je moža zbadati, zakaj je dal Srečo iz hiše, namesto da bi jo samo posodil. Mož, katerega sta pekoča vest in kes, že zelo razburila, postal je hud, beseda je dala besedo, njim so prišle na pomoč pesti in tako je nastal v nekdaj mirni koči prvi prepir in pretep.

Dalje prihodnjič.